

V e r e n i g i n g s n i e u w s

100 jaar Europese Federatie van de Theosophical Society (EFTS)

Het thema van de Centennial-E.F.T.S. van 18-20 juli 2003 is "Strengthening the Link, The European Federation – One Hundred Years". Sprekers zijn J. Algeo, C. Berg, D. Audoin, R. van der Hecht en A. Girardi.

Verder zullen er inleiders zijn uit in Europa aangesloten landen.

Over genoemde activiteiten zult u nader geïnformeerd worden en u zult daarvoor inschrijfformulieren ontvangen.

School of the Wisdom in Naarden, 21-27 juli, 'Theosophy and Buddhism'

Door afwezigheid van Aryel Sanat is het thema van The School of the Wisdom in Naarden van 21-27 juli 2003 gewijzigd in "Theosophy and Buddhism".

Mary Anderson zal spreken over "The Maha-Chohan's Letter"; Trân-Thi-Kim-Diêu zal spreken over "The Buddha's Teaching in the Light of Theosophy". Over genoemde activiteiten zult u nader geïnformeerd worden en u zult daarvoor inschrijfformulieren ontvangen.

VOORJAARSDAG 1 maart 2003 – op het Internationaal Theosofisch Centrum – Naarden

Het was echt voorjaar in de bossen van en rond het Internationaal Theosofisch Centrum in Naarden. De zon scheen laag door de bomen met hun glinsterende bladeren, de aarde rook vochtig en gaf mee met iedere

voetstap. Er waren veel (102) verwachtingsvolle belangstellenden gekomen voor deze voorjaarsdag en geen wonder: de heer H.J. Spierenburg gaf een lezing.

Dat betekent: een interessant onderwerp, dit keer Genesis 1 t/m 6, vakkundig en bewogen uitgelegd, een hand-out om de lezing te volgen en thuis nog eens alles na te gaan en ingeleid door prachtige muziek uit de Mattheus Passion, de aria 'Erbarme Dich' gezongen door Aafje Heynis.

De heer Spierenburg werd verwelkomd door Wies Kuiper, voorzitter van de T.V.N., die blij was, dat zo velen belangstelling toonden voor het oude verhaal van Genesis.

Het boek Genesis, uit wat men in het Christendom het Oude Testament noemt, bestond al ver vóór het begin van de westerse tijdrekening. Genesis betekent wording; in zekere zin is het een verhaal over evolutie.

Ongeveer 500 jaar voor de gewone jaartelling vond de Hoge Priester Hylkia het boek van de Wet in de tempel. Dit boek was in vergetelheid geraakt, men keek er gewoon niet naar om. Sommigen vermoeden dat men na deze vondst verder is gaan schrijven om de geschiedenis van het Joodse volk te completeren.

Volgens Spierenburg is er geen onafgebroken lijn te zien in deze geschiedenis. Het Oude Testament is behoorlijk anders geweest dan nu. We kunnen dit het best nagaan door oudere documenten te bestuderen. In Leningrad is zo'n oud document

Agenda: in Nederland

juni 2003

14 Amsterdam: Studiegroep
De Geheime Leer.

juli 2003

16-17 Naarden: EFTS
18-20 Naarden: Viering 100 jaar EFTS, zie elders in dit Verenigingsnieuws
21-28 Naarden: School of the Wisdom. Zie bericht elders in dit Verenigingsnieuws.

augustus 2003

11-18 Naarden: Italiaans- en Franstalige zomerschool.

november 2003

15 Najaarsdag.

Voor nadere inlichtingen over genoemde activiteiten kunt u contact opnemen met de T.V.N.: 020-6765672.

V e r e n i g i n g s n i e u w s

van het Hebreeuwse Oude Testament uit ong. 1008/1009 van de Gewone Jaartelling. Er zijn wel wat oudere documenten, b.v. in Jeruzalem, maar dit zijn losse fragmenten en die kunnen dus niet bepalend worden genoemd. Dan is er ook de beroemde vondst in Qumram (vlakbij de Dode Zee in Israël), waar na de Tweede Wereldoorlog delen van het O.T. werden gevonden, die dateren uit 100 vóór de G.Jt. tot ong. 68 ná de G.Jt. De eerste zes hoofdstukken van Genesis waren bij deze vondst. Verder waren er veel commentaren in het Grieks en Aramees.

Een groot probleem bij het ontcijferen van de Hebreeuwse tekst is dat er diverse manieren van opschrijven zijn. De klinkers ontbreken en om de lezer te helpen, hebben de rabbijnen bepaalde tekens/puntjes onder de letters gezet. Niet alle rabbijnen gebruikten het zelfde systeem. De vraag is dan ook: hoe betrouwbaar waren deze zogenaamde 'masoretenpunten'?

Er moest ook besloten worden welk document als uitgangspunt zou dienen voor verdere (vergelijkende) studie. Omdat er zoveel losse fragmenten bestonden, heeft men uiteindelijk het 'Leningrad-document' als meest compleet en betrouwbaar document hier voor uitgekozen.

Behalve de Hebreeuwse tekst van het O.T. is er ook een Griekse tekst, de Septuagint. Tussen de Hebreeuwse en Griekse tekst zijn nog al wat verschillen. Deze verschillen zijn o.a. ontstaan door het overschrijven met de hand van de oude tekst naar de nieuwe tekst.

Volgens kerkvader Tertulianus (300 na de G.Jt) zijn deze fouten (behalve door onoplettendheid) ontstaan door het toevoegen van eigen interpretaties. Het is dan ook belangrijk om het kritisch apparaat onder aan de tekst te bestuderen, waar alle mogelijke varianten in beschreven worden en aangegeven wordt in welk document deze te vinden zijn.

Waren de teksten goddelijk geïnspireerd? We weten het niet. In ieder geval was degene die de tekst opschreef geïnspireerd. En waren alle verhalen waar? Ja en nee – het hangt er ook van af hoe (met welke bril) je de teksten leest.

Spienburg vertelt over een mega-project van koning Ptolemaeus van Egypte, die in 300 voor de G.Jt. de bibliotheek van Alexandrië stichtte. Hij wilde alle boeken/documenten van de hele wereld (eventueel gekopieërd) in zijn bibliotheek verzamelen. Honderden schrijvers waren daar dag in, dag uit mee bezig.

Er is een verhaal, dat een afgezant naar rabbi Eliazer werd gestuurd met het verzoek om het Boek van de Wet ter beschikking te stellen voor de bibliotheek in Alexandrië. Het Boek werd af(over)geschreven in het Grieks. De twaalf stammen van Israël stuurden allemaal 6 personen (in totaal 72) en in 72 dagen vertaalden zij de Tora in het Grieks.

Van 20/30 voor de G.Jt. tot 50/60 na de G.Jt. leefde de beroemde Joodse geleerde Philo van Alexandrië in Alexandrië. Hij vertaalde en schreef veel over de Septuagint. Zijn teksten waren van een bijzondere kwaliteit. Hoewel hij nooit één woord

Agenda: in buitenland

juni 2003

14-15 Londen (headquarters): "Theosophical History Conference".

Diverse onderwerpen en internationale sprekers. Er zal een forum zijn op theosofische websites.

20-22 Tekels Park: "Unity in Diversity". Conferentie over moderne wetenschap en de esoterische filosofie. Sprekers: Harry Oldfield, Edi Bilimoria, Christian Bodhi.

juli 2003

26 juli - 2 aug: Faraday & Royce Halls, University of Loughborough. Engelse Zomerschool: "Theosophy, The Joyful Wisdom". Sprekers o.a.: Stephan Hoeller en Aryel Sanat.

oktober 2003

11-18 Bretagne (Frankrijk): Europese School

november/december 2003

17 nov - 12 dec: Adyar: School of the Wisdom: "At the Feet of the Master".

Voor nadere inlichtingen over genoemde activiteiten kunt u contact opnemen met de T.V.N.: 020-6765672.

V e r e n i g i n g s n i e u w s

over het Nieuwe Testament schreef, noemde men hem toch een kerkvader.

Origines (kerkvader) ong. 300 na de G.Jt. is beroemd geworden door zijn meesterwerk de Hexapla, een tekstkritische bewerking van het O.T. Zes kolommen naast elkaar geven behalve de Hebreeuwse tekst en hoe je die moet uitspreken de diverse Griekse vertalingen van deze tekst weer.

De vraag is: wat is de waarde van zo veel verschillende teksten? Want het wordt steeds moeilijker te bepalen wat nu precies de originele tekst was.

Met deze prangende vraag sloot Spierenburg zijn eerste lezing af. In de middaglezing gaf hij daarop verdere toelichting.

Na een prachtig gezongen 'Dank sei Dir Herr' door Aafje Heynis, keek Spierenburg naar het eerste woord van Genesis: berashit – in het begin, soms wordt ook wel gezegd: eerste wijsheid of met wijsheid (schiep God de hemel en de aarde). Om de betekenis van Genesis op te sporen kijkt Spierenburg naar de geschriften rond het allereerste begin van onze Gewone Jaartelling. Hij onderzoekt Clemens,

Philo en de rabbijnen. Vooral de rabbijnen geven geheel volgens de traditie allerlei mogelijke antwoorden, maar geen eindoplossing. Het is aan de lezer zelf om zijn eigen waarheid te zoeken. Ook de vroege kerkvaders hadden ieder zo hun eigen mening. Philo van Alexandrië benadrukte keer op keer de Bijbel niet letterlijk te lezen, maar allegorisch.

Hoe moet je nu omgaan met zo ontstellend veel informatie over b.v. Genesis 1-6? Volgens Spierenburg is er geen methode. Neem de diverse bijbelvertalingen en leg ze eens naast elkaar. Dan begin je een beetje te proeven welke richting het uit kan gaan.

In de hand-out begint op blz 5 een vergelijkende vertaling per vers van Genesis 1 t/m 6, links vanuit de Septuagint (Grieks) en rechts vanuit het Hebreeuws. Om het verschil in tekst aan te geven, volgt hier Genesis 1:2. 'Maar de aarde was onzichtbaar en ongevormd, duisternis was boven de afgrond en de Geest van Theos werd geboren boven het water.' (Grieks) 'De aarde nu was woest en ledig en duisternis was boven het oppervlak van de afgrond en de Geest van Elohim zweefde boven het oppervlak

van de wateren.' (Hebreeuws) Alleen al dit ene vers maakt duidelijk, dat een letterlijke interpretatie van de bijbel onmogelijk is.

In zijn commentaar op Genesis 1:27 'En Theos maakte de mens, naar het beeld van Theos maakte Hij hem, mannelijk en vrouwelijk maakte Hij hen' schrijft Philo van Alexandrië:

'Evenwicht is verantwoordelijk voor dag en nacht, licht en duisternis. Evenwicht is ook datgene wat de mens verdeelt in man en vrouw, die weliswaar ongelijk in kracht zijn, maar volledig gelijk als het gaat om toegerust zijn voor wat de natuur nastreeft, n.l. het voortbrengen van een derde wezen. Dat is de reden dat is geschreven: mannelijk en vrouwelijk maakte Hij hen. Hier staat niet hem, maar hen. De zin eindigt met een meervoud, aldus de aard toevoegend aan de mensheid door middel van evenwicht.' En verder schrijft Philo: 'De onsterfelijke ziel werd gevormd naar het beeld van de Godheid. En het beeld van Theos is de Logos door wie de gehele wereld werd gevormd. – Het dominante deel in ons, de geest van het rationele deel, werd gevormd naar het ar-

Een deel van de aanwezigen tijdens de Algemene Ledenvergadering op 5 april.

Het bestuur neemt afscheid van Han van Doornen als penningmeester, na negen jaar trouwe dienst.

V e r e n i g i n g s n i e u w s

chetype van de oervorm van het beeld van Theos. – De mens, het glorieuze afgietsel van het glorieuze beeld, gevormd naar het archetypen van de oervorm van de blauwdruk van de vorm van de Logos. – Het denkvermogen van de mens heeft de

vorm van Theos, het archetypen van de oervorm van de Logos.'

Na een uitgebreid 'vragenuurtje' waarin Spierenburg alle tijd nam om op de vragen in te gaan, eindigde Wies Kuiper de dag als volgt:

'De ware theosoof is ieder die zijn eigen waarheid zoekt en bereid is dat iedere keer weer in te ruilen als er weer iets nieuws komt.' Volgens Wies is Henk Spierenburg een goede theosoof.

Elly Kooijman

STICHTING PROKLOS

Vanwege de Stichting Proklos is aan de Universiteit Leiden bij de Faculteit Wijsbegeerte een bijzondere leerstoel gevestigd welke tot doel heeft onderwijs te geven en onderzoek te doen en te bevorderen op het terrein van de Metafysica in de geest van de Theosofie.

De leerstoel is vacant wegens het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd van de vorige hoogleraar.

Het bestuur van de Stichting Proklos wil per 1 september of zo spoedig mogelijk daarna in de vacature voorzien.

Geïnteresseerden die een warme belangstelling hebben voor het onderhavige terrein, een brede en diepgaande kennis op dit gebied menen te bezitten en van oordeel zijn voor de functie gekwalificeerd te zijn, wordt verzocht met het bestuur contact op te nemen.

Profielschets van de te benoemen hoogleraar

- De kandidaat moet filosofisch geschoold zijn, dat wil zeggen gepromoveerd in de wijsbegeerte of een verwant gebied.
- Hij/zij moet binnen het werkgebied van de bijzondere leerstoel wetenschappelijk actief zijn. Gedacht wordt aan iemand die aan een universiteit werkzaam is of regelmatig gepubliceerd heeft.
- Hij/zij moet een positieve houding hebben tegenover de grondgedachten van de Theosofia, de wijsheidsleer door de eeuwen heen.
- Hij/zij wordt geacht een open oog te hebben voor nieuwe ontwikkelingen in maatschappij en cultuur.
- De kandidaat moet over goede didactische kwaliteiten beschikken.
- Hij/zij moet promovendi kunnen begeleiden.
- Hij/zij moet over goede communicatieve vaardigheden beschikken en op wetenschappelijk gebied binnen en buiten de faculteit gaan samenwerken.
- De arbeidsvoorwaarden worden in overleg tussen de kandidaat en de stichting nader bepaald.

Informaties kunnen worden ingewonnen bij de voorzitter van het bestuur,
drs. R. Engelse, tel. 0180-313 975

Schriftelijke sollicitaties kunnen tot 15 juni 2003 gericht worden aan het bestuur van
de Stichting Proklos, p.a. de heer drs. R. Engelse.

Prins Mauritsingel 18, 2912 BG Nieuwerkerk aan den IJssel.